

JAMKO

Jyväskylän korkeakouluopiskelijoiden
**Kunta- ja aluepoliittinen
ohjelma 2025-2029**

Kunta- ja aluepoliittinen ohjelma

2025–2029

JYY, JAMKO ja HUMAKO

Johdanto.....	3
Hyvinvointialueen ja kaupungin tehtävät	4
Keski-Suomen hyvinvointialueen vastuut.....	4
Jyväskylän kaupungin vastuut	4
Kaupunkisuunnittelu	6
Yhdenvertaisuus ja terveydenhuolto	9
Liikenne	11
Elinkeinopolitiikka ja työllistyminen	14
Sivistys.....	16
Kansainvälisyys	18
Kestävä kehitys	19
Kaupunki- ja aluedemokratia.....	21

Johdanto

Jyväskylän ja sen lähikuntien korkeakouluopiskelijoiden tavoitteena on rakentaa yhdessä kaupungin ja muiden alueen toimijoiden kanssa yhdessä Suomen parasta opiskelijakaupunkia. Jyväskylän kaupungin historiassa on korostunut jo vuosisatojen ajan vahva kulttuurillinen ja akateeminen Jyväskylä, jota myös me opiskelijat haluamme olla edistämässä. Tämän lisäksi Jyväskylän tulee olla tulevaisuudessa kaikille avoin, viihtyisä ja mahdollisuuksia täynnä oleva kaupunkikeskus.

Korkeakouluopiskelijat tulee ottaa huomioon nykyistä enemmän kaupungin ja hyvinvointialueen päätöksenteossa, ja opiskelijoiden asemaa tulee kaupungin sekä hyvinvointialueen toimesta parantaa, jotta tulevaisuudessa jokainen opiskelija uskaltaa suunnitella ja elää hyvää elämää opintojen aikana ja sen jälkeen Jyväskylässä. Tulevaisuuden opiskelijakaupunki rakentuu vahvasti meidän korkeakouluopiskelijoiden varaan, jotka lähtevät rakentamaan tulevaisuuden Jyväskylää. Tämän lisäksi opiskelijat tulee nähdä nyt ja tulevaisuudessa työelämän ja elinkeinopolitiikan mahdollistajina, joiden tuoma rohkeus ja innovatiivisuus ratkaisevat Jyväskylän menestyksen tulevaisuudessa.

Tämän ohjelman tavoitteena me korkeakouluopiskelijoiden edustajat, jotka edustavat yli 20 000 korkeakouluopiskelijaa, asetamme kunta- ja aluetasolla päämääriä ja tavoitteita, joiden avulla tuomme esille korkeakouluopiskelijoiden näkökulmaa Jyväskylän ja Keski-Suomen hyvinvointialueen kehittämiseen. Samalla tätä paperia hyödynnetään kunta- ja aluetason edunvalvonnassa.

Hyvinvointialueen ja kaupungin tehtävät

Vuoden 2023 alusta alkaen Keski-Suomen hyvinvointialue on vastannut 1) sosiaali- ja terveystalvveluista sekä 2) pelastustoimesta, jotka ovat toimialoina kuuluneet ennen kuntien vastuulle. Jyväskylä kaupungin toimialoihin kuuluvat edelleen 1) elinkeino ja työllisyys, 2) sivistystalvvelut ja 3) kaupunkirakennepalvvelut. Näiden lisäksi sekä hyvinvointialueella että kaupungilla on omat toimialaksi laskettavat konsernihallinto (kaupunki) tai konsernipalvvelut (hyvinvointialue), jotka pitävät sisällään esimerkiksi talouden, päätöksenteon tuen, HR-palvveluita ja viestintää.

Hyvinvointialueella ja kunnilla on omien erillisten toimialojensa lisäksi myös yhteisiä tehtäviä. Tehtäviin kuuluu muun muassa alueen elinvoiman vahvistaminen, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen sekä alueen taloudellisen kestävyyden varmistaminen. Keski-Suomen hyvinvointialueeseen kuuluu yhteensä 22 kuntaa ja noin 273 000 asukasta. Suurin kunnista on Jyväskylä, jolla asukkaita on 147 746 (tilanne 31.12.2023). Jyväskylässä sijaitsee myös suurin osa Jyväskylän yliopiston (JYU) ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun (JAMK) toiminnoista sekä yksi Humanistisen ammattikorkeakoulun (HUMAK) alueyksiköistä. Yhteensä korkeakouluopiskelijoita opiskelee Jyväskylän ja Keski-Suomen alueella noin 24 000.

Keski-Suomen hyvinvointialueen vastuut

Hyvinvointialue vastaa sosiaali- ja terveystalvveluiden sekä pelastustoimen osalta 273 000 keskisuomalaisen arjen turvallisuudesta. JYYn, JAMKOn ja HUMAKOn osalta suurin merkitys on Jyväskylän alueen palveluilla, mutta ylioppilas- ja opiskelijakuntien opiskelijoita sekä opiskelee että asuu myös Jyväskylän ulkopuolella.

Sosiaali- ja terveystalvveluiden toimialalla hyvinvointialue vastaa kaikkien alueen asukkaidensa palveluista, vaikka opiskelijat käyttävätkin ensisijaisesti Ylioppilaiden terveydenhoitosäätön (YTHS) tarjoamia perusterveydenhoidonpalvveluita.

Jyväskylän kaupungin vastuut

Kaupungin vastuulla on kaupunkilaisten hyvinvoinnin tukeminen ja edistäminen sekä arjen sujuvuuden varmistaminen. Näitä vastuita ohjaa osaltaan lainsäädäntö, joka määrittää ison osan kaupungin tehtävistä. Tämän lisäksi kaupungilla on itsehallinnollisia tehtäviä, jotka liittyvät kaupungin kehittämiseen. Kaupunkiorganisaatiossa yllä mainitut tehtävät jakautuvat kolmen toimialan kesken. Elinkeino ja työllisyys -toimiala jakautuu kahteen palvelualueeseen, elinkeinopalveluihin ja työllisyyspalveluihin. Elinkeinopalveluiden vastuulla on luoda Jyväskylään toimiva ympäristö yrittäjyydelle ja tehdä imagotyötä matkailun edistämiseksi kaupungissa.

Työllisyyspalveluiden rooli kasvaa uudistusten myötä vuoden 2025 alusta, kun järjestämisvastuu siirtyy valtiolta kunnille. Työllisyyspalvelut vastaavat työvoiman tarpeista ja neuvonnasta. Onnistuessaan työllisyyspalvelut auttavat ihmisiä löytämään itselleen sopivan työn neuvonnan, ohjauksen ja lisäkoulutuksen keinoin. Työllisyyspalvelut vastaavat myös International House Jyväskylä -palvelukokonaisuudesta, joka kokoaa yhteen maahan muuttaneille suunnatut palvelut.

Toinen kolmesta toimialasta eli Sivistyspalveluiden toimiala jakautuu yhteensä kuuteen palvelualueeseen sekä Kylän Kattaus -liikelaitokseen. Näistä palvelualueista neljä kuuluu kasvun ja oppimisen palveluihin, ja näistä korkeakouluopiskelijoiden kannalta yksi olennainen on nuorisopalvelut. Nuorisopalveluiden lisäksi toimialaan kuuluvat kulttuuripalvelut ja liikuntapalvelut. Nuorisopalvelut vastaavat kaupungin nuorisotyöstä. Korkeakouluopiskelijoista alle 30-vuotiaat saavatkin Nuorten talon ja Ohjaamon kautta ohjausta ja neuvontaa muun muassa mielenterveyshuoliin, arjen haasteisiin, opiskeluun, asumiseen ja työllistymiseen liittyvissä asioissa.

Kulttuuripalvelut vastaavat kulttuurin kehittämisestä, kirjastoista, kansalaisopistosta, kaupunginteatterista, Jyväskylä Sinfoniasta ja museoista.

Liikuntapalvelut järjestävät harrastamiseen ja hyvinvointiin liittyviä palveluita. Liikuntapalvelut vastaavat palveluiden kehittämisestä, suunnittelusta, yhteistyöstä kumppaneiden kanssa ja liikuntapaikoista.

Kolmas toimiala eli kaupunkirakennepalvelut vastaavat kaupunkisuunnittelusta ja kunnallistekniikasta.

Kaupunkisuunnittelu

(Kaupunkirakennepalveluiden toimiala)

Jyväskylän opiskelija-asumisen on oltava kilpailukykyistä, vetovoimaista ja kestävä kehityksen periaatteiden mukaista. Opiskelija-asuntojen määrän tulee vastata Jyväskylässä tarvetta.

Kaupunkisuunnittelussa tulee huomioida luontoarvojen säilyttäminen ja luonnon hyvinvointia lisäävät vaikutukset.

Vaikuttamistavoitteita

Kaupunkikehitys

- Jyväskylän liikennesuunnittelussa keskusta-autoilua vähennetään ja keskustan kiertoliikennettä kehitetään.
- Opiskelija-asumiselta ei vaadita autopaikkoja.
- Kaupunki määrittää yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöveroksi 0,00 prosenttia.
- Nuorisokulttuuristen lajien, kuten parkourin, harrastaminen mahdollistetaan sekä sisätiloissa että ulkotiloissa kaupungin infrastruktuuria suunniteltaessa.

Asuntotuotanto

- Opiskelija-asuntojen määrää kasvatetaan Jyväskylässä suunnitelmallisesti määrällisin tavoittein. Opiskelija-asuntojen määrä vastaa tarvetta.
- Opiskelija-asuntotuotanto mahdollistetaan ja sitä tuetaan kampusalueilla ja keskustassa sekä niiden läheisyydessä.
- Opiskelija-asuntokeskittymien läheisiä palveluita kehitetään monipuolisesti ja opiskelijavetoisesti. Kaupunki varmistaa peruspalvelujen saatavuuden opiskelijoiden asuinalueilla.
- Puurakentamisen osuutta uudisrakentamisesta kasvatetaan.

- Uusia asuntoja rakentaessa painopiste on ekologisuudessa ja energiatehokkuudessa kaikissa rakentamisen vaiheissa. Ekologisuutta painotetaan jo kilpailutusvaiheessa.
- Jyväskylän Vuokra-asunnot Oy (JVA) lisää asuntotuotantoaan ja kohdistaa uudistuotantoaan nykyisten opiskeluasuntoalueiden läheisyyteen.
- JVA tukee opiskelija-asuntojen tuotantoa rahallisesti.
- JVA kohdentaa markkinointiaan opiskelijoille.
- JVA:n verkkosivusto ja sen tärkeät tiedotteet ovat saatavilla myös täysin englanniksi.

Yhdenvertainen kaupunki

- Jyväskylän kaupunki ja Keski-Suomen hyvinvointialue tekevät käyttämistään rakennuksista kattavat esteettömyyskartoitukset. Kartoitusten perusteella verkkosivustoilla julkaistaan tilojen esteettömyystiedot.
- Kaupunki tekee kattavat esteettömyyskartoitukset myös kaikista SuRaKu-projektin erityistason kohteista.
- Kaupungissa on runsaasti penkkejä ja muita mahdollisuuksia levähtämiseen kaikille avoimissa ulkotiloissa. Niissä ei toteuteta vihamielistä arkkitehtuuria.
- Liikkuminen kaupungilla on esteetöntä.

Kestävä kaupunki

- Kaupungin asukkaiden hyvinvoinnille tärkeät viheralueet otetaan jatkossakin huomioon kaupunkisuunnittelussa. Täydennysrakentamisessa säästetään viheralueita. Ekologisten yhteyksien jatkuminen varmistetaan yli kuntarajojen.
- Jyväskylään rakennetaan lisää Puutarhakadun kaltaisia Green Street -menetelmää noudattavia hulevesikatuja.
- Uudisrakentamisessa, korjausrakentamisessa ja alueiden suunnittelussa huomioidaan energiatehokkuus ja asetetaan suunnittelulla konkreettiset hiilijalanjäljen pienentämiseen tähtäävät tavoitteet.

- Paljon käytetyissä julkisissa tiloissa panostetaan lajitteluun. Elektroniikkajätteen ja ongelmajätteen keräyspisteet ovat helposti saavutettavissa myös ilman autoa.
- Kaupungin tulee pyrkiä tilojen järkevään käyttöön siten, että tilojen käyttöaste on mahdollisimman suuri.
- Luonnon monimuotoisuutta ja virkistysarvoja ei heikennetä. Jyväskylän kaupungin tulee pyrkiä kokonaisheikentymättömyyden periaatteeseen ("no net loss") ja kompensoida uudisrakentamisen aiheuttamat haitat luonto- ja virkistysarvoille.
- Kaupunki huomioi pölyttäjien tarpeet pitäessään huolta pientareista ja muista nurmialueista.

Yhdenvertaisuus ja terveydenhuolto

(Kaupungin konsernihallinto, hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalvet)

Opiskelijan hyvinvointi on tärkein edellytys laadukkaalle ja sujuvalle opiskelulle, joten terveystalvet tulee olla yhdenvertaisesti saatavilla kaikille opiskelijoille. Kansainvälisille opiskelijoille tulee varmistaa laadukas terveydenhuolto, jossa palveluita tarjotaan riittävästi myös muilla kielillä kuin suomeksi.

Jyväskylän kaupungin tulee ehkäistä omalla toiminnallaan kaikenlaista syrjintää, minkä tulee näkyä muun muassa kaupungin tilojen ja palveluiden saavutettavuutena ja esteettömyytenä.

Matalat varhaiskasvatusmaksut ja varhaiskasvatuspalveluiden joustavat käytänteet mahdollistavat perheellisten opiskelijoiden opintojen sujuvuuden.

Vaikuttamistavoitteita

- YTHS:n ja hyvinvointialueen työnjako opiskelijoiden terveydenhuollossa on selvää molemmille osapuolille. Opiskelijat osataan ohjata oikeaan paikkaan, ja hyvinvointialue ei ohjaa opiskelijoita automaattisesti YTHS:lle.
- Vaikka laeissa säädetty hoitotakuun pituus olisi pidempi, hyvinvointialue ja YTHS tarjoavat kaiken ikäisille pääsyn tuottamiinsa palveluihin vähintään seuraavilla aikarajoilla: kiireettömään perusterveydenhuoltoon seitsemässä vuorokaudessa, suun terveydenhuoltoon kolmessa kuukaudessa ja erikoissairaanhoidon kolmessa kuukaudessa, ja hoidon tarpeen arviointi on tehtävä arkipäivisin virka-aikana samana päivänä. Kuitenkin mielenterveyspalveluissa hoidon tarpeen arviointi on tehtävä kolmessa arkipäivässä ja hoito aloitettava neljässä viikossa.
- Opiskelijoilla on sujuva pääsy niin perusterveydenhuollon kuin tarpeen vaatiessa erikoissairaanhoidon pariin. Perusterveydenhuolto on maksutonta ja erikoisterveydenhuolto edullista. Julkisen terveydenhuollon riittävät resurssit sekä yleisterveyden että erikoissairaanhoidon saralla taataan ja varmistetaan laadukkaat palvelut.
- Hyvinvointialue tarjoaa matalan kynnyksen mielenterveyspalveluita myös opiskelijoille.
- Hyvinvointialue panostaa ennaltaehkäisevään työhön.

- Hyvinvointialue varmistaa, että päivystyksen ja puhelinvastaajan asiointikielenä on mahdollista käyttää myös englantia.
- Kansainvälisille opiskelijoille varmistetaan laadukas, kohtuuhintainen ja kielelliset tarpeet huomioiva terveydenhuolto.
- Seksuaaliterveyden palveluihin panostetaan ihmisten moninaisuus huomioiden. Alle 25-vuotiaille sekä kaikille opiskelijoille tarjotaan maksuton ehkäisy. Yksilön toiveet ja tarpeet huomioidaan ehkäisymenetelmää valittaessa.
- Kaupunki sitoutuu uuden yhdenvertaisuussuunnitelman luomiseen ja tuo esille konkreettisia toimia rasismien ja syrjinnän ehkäisemiseen ja niihin puuttumiseen.
- Jokaisessa varhaiskasvatuksen toimipaikassa on voimassa oleva yhdenvertaisuussuunnitelma ja tasa-arvosuunnitelma.
- Jyväskylän kaupunki ja Keski-Suomen hyvinvointialue käyttävät rekrytointeissaan anonyymia rekrytointia aina kun se on mahdollista.
- Työnimikkeet muutetaan sukupuolineutraaleiksi.
- Terapiatakuu ulotetaan 29-vuotiaisiin saakka.

Liikenne

(Kaupunkirakennepalvelut)

Jyväskyläläisistä opiskelijoista suurin osa liikkuu julkisilla liikennevälineillä, pyöräillen ja kävellen. Nämä liikkumismuodot pitää erityisesti huomioida kaupunkisuunnittelussa, jotta liikkuminen kampusten ja asuntojen välillä tapahtuisi mahdollisimman helposti ja ekologisesti.

Kaupungin julkisen liikenteen tulee palvella asukkaita myös yöaikaan ja viikonloppuisin. Julkisen liikenteen vuoroja täytyy lisätä erityisesti ilta-aikaan, jotta opiskelijat pystyvät hyödyntämään esimerkiksi liikuntapalveluita enemmän. Opiskelijoiden liikkuvuuden kannalta on olennaista, että julkisen liikenteen hinnat pysyvät matalina.

Jalkakäytäviä ja pyöräteitä suunniteltaessa tulee panostaa opiskelijoiden näkökulmien kuulemiseen. Pyöräilijöille tarkoitettuja väyliä tulee lisätä ja pyöräilyn ohjeistamiseen tulee panostaa erityisesti keskusta-alueella.

Kaupunkipyörien hankinta lisäisi opiskelijoiden hyötyliikuntaa arjessa, parantaisi kaupungin imagoa ja auttaisi 2025 edistämishjelman tavoitteen saavuttamista pyöräilyn lisäämisestä. Kaupunkipyöräverkkoa suunniteltaessa tulee ottaa huomioon kaikkien kaupungin opiskelijoiden tarpeet.

Autottoman liikkumisen mahdollistavat ratkaisut tulee toteuttaa siten, että ne eivät aiheuta turvallisuusriskejä tai esteitä kaupungissa.

Vaikuttamistavoitteita

Linja-autoliikenne

- Opiskelijat huomioidaan jatkossakin erityisryhmänä joukkoliikenteen lippuhintoja määritettäessä. Opiskelijoiden linja-autolippujen hintoja lasketaan.
- Jyväskylässä otetaan käyttöön maksuton linja-autoliikenne vähintään talvikuukausiksi.
- Julkisen liikenteen reittejä suunniteltaessa huomioidaan opiskelijoiden keskittynyt asuminen ja opiskelupaikkojen sijainti.

- Jyväskylän paikallisliikenteen fossiilisilla polttoaineilla kulkevat linjat korvataan ekologisilla ja kestävillä vaihtoehdoilla.
- Jyväskylässä linja-autoliikenteen yövuoroja parannetaan erityisesti keskustan ja opiskelija-asuntokeskittymien alueilla tihentämällä myöhään kulkevien linjojen vuorovälejä ja lisäämällä myöhään kulkevia vuoroja.
- Jyväskylän keskusta-alueen saavutettavuutta linja-autolla parannetaan. Linja-autojen aikataulujen suunnittelussa huomioidaan luentojen aikataulut.
- Linja-autoliikenteen aikatauluvarmuutta parannetaan. Reittiverkostoja kehitetään vastaamaan opiskelijoiden liikkumistarpeita opiskelija-asuntokeskittymien, kampusten, keskustan ja kasvukeskusten välillä.
- Jyväskylässä kehitetään liityntäpysäköintimahdollisuuksia ja keskusta-alueelle linja-autolla saapumista esimerkiksi laskemalla lippuhintoja ja rakentamalla pysäköintialueita sopiviin liitänkäyttöön kaupungin reuna-alueille linja-autoyhteyksien äärelle.
- Jyväskylässä kehitetään niin sanottua pyöräliityntäpysäköintiä ja rakennetaan pyörätelineitä linja-autopysäkeille kannustamaan kuntalaisia sujuvan pyöräilyn ja joukkoliikenteen pariin sekä pyörällä linja-autopysäkille matkustamiseen.

Kävely, pyöräily ja mikroliikenne

- Kaupunkiin rakennetaan kattava pyöräbaanaverkosto. Opiskelijoille tärkeimmät reitit ovat Kortepohja-Seminaarinmäki-Mattilanniemi-Kuokkala, Keskusta-Mattilanniemi (Mäkibaana ja Tietobaana) ja Rajakatu-Tapionkatu-Väinönkatu-keskusta-Lutakko (Poikkibaana).
- Pyöräily keskusta-alueella on helppoa ja kaikille tienkäyttäjille turvallista.
- Jyväskylään kehitetään toimiva kaupunkipyöräjärjestelmä, jossa mahdollisuuksien mukaan käytetään sähköpyöriä. Opiskelijat huomioidaan niiden hinnoissa erityisryhmänä.
- Muutoin kuin moottoriajoneuvoilla liikkumisen edistämiseksi teiden kunnossapitoa parannetaan ympärivuotisesti erityisesti muilla kuin moottoriajoneuvoille tarkoitetuilla teillä.

- Vuokrattavien sähköpotkulautojen aiheuttamia vaaratilanteita ja muita haittoja vähennetään esimerkiksi säätämällä ikärajoituksia ja kellonajallisia nopeusrajoituksia sekä järjestämällä potkulaudoille parkkiruutuja ympäri kaupunkia.

Elinkeinopolitiikka ja työllistyminen

(Kaupungin elinkeino ja työllisyys -toimiala)

Työllistyminen on tärkeä kaupunkiin sitova tekijä. Kaupungin ja hyvinvointialueen tulee vaikuttaa opintojen aikaisten töiden - kuten harjoittelupaikkojen ja kesätöiden - tarjonnan lisäämiseen ja saavutettavuuteen.

Kaupungin tulee kannustaa yrityksiä tarjoamaan sekä harjoittelupaikkoja että osa-aikaisia työpaikkoja ja toimia yhteistyössä korkeakoulujen kanssa tiedottaakseen opiskelijoita harjoittelu- ja työllistymismahdollisuuksista. Erilaiset rekrytointitilaisuudet kokoavat yhteen yritykset, korkeakouluopiskelijat, kolmannen sektorin ja julkisen sektorin toimijat. Työllistymismahdollisuuksista tulee viestiä selkeästi ja tavoitteellisesti myös opiskelijoille. Työ- ja elinkeinopalveluiden siirtyminen kaupungin vastuulle ei saa heikentää työllisyyspalveluiden saantia Jyväskylässä eikä sen lähikunnissa. Lisäksi kaupungin työllisyyspalveluissa täytyy huomioida erikseen opiskelijoiden ja kansainvälisten osaajien asema työnhakijoina, jos Jyväskylä haluaa olla elinvoimainen tulevaisuudessa.

Kaupungin tulee tunnistaa laajasti elinkeinopolitiikassaan kaupungin erityispiirteet, joita se kehittää yhdessä yritysten, julkisen sektorin, kolmannen sektorin ja korkeakoulujen kesken. Jyväskylän kaupunki asettaa elinkeinopolitiikassaan kärjeksi tutkimus- ja tuotekehityksien määrällisen kasvattamisen, jotta uusien innovaatioiden myötä uudet ja kasvavat yritykset pystyvät ylläpitämään laajaa elinkeinorakennetta Jyväskylässä. Lisäksi kaupungin elinkeinopolitiikassa otetaan huomioon kansainvälisten opiskelijoiden tuomat mahdollisuudet kehittää kaupungin elinkeinorakennetta kohti kansainvälisempää Jyväskylää. Tällöin Jyväskylä pysyy elinvoimaisena myös tulevaisuudessa, kun kansainväliset osaajat ja paikalliset toimijat kohtaavat.

Etätyöskentelymahdollisuuksien tarjoaminen on keskeinen tekijä opiskelijoiden työllisyyden ja yrittäjyyden kannalta, ja mahdollistaa asumisen Jyväskylässä, vaikka työ- tai opiskelupaikka olisi toisella paikkakunnalla.

Vaikuttamistavoitteita

- Jyväskylän kaupungista tehdään varteenotettava vaihtoehto kesätyömarkkinoiden ja harjoittelupaikkojen osalta muihin kaupunkeihin verrattuna.
- Jyväskylä-Muuramen työllisyysalue suunnittelee toimintamallin, jossa opiskelijoiden ja kansainvälisten osaajien työelämään siirtyminen olisi helpompaa.
- Kaupunki järjestää rekrytointitilaisuuksia yhteistyössä paikallisten yritysten, julkisen sektorin, kolmannen sektorin ja korkeakoulujen kanssa.
- Kaupunki tukee ja auttaa kehittämään opiskelijavetoisten yritysten toimintaa, tarjoamalla toimistotiloja ja mahdollisuuksia verkostoja eri rahoittajien kanssa.
- Kaupunki tukee opiskelijayrittäjyyttä esimerkiksi tarjoamalla aloittaville yrityksille suunnattua tukea.
- Kaupunki tarjoaa etätyötiloja esimerkiksi kirjastoissa.
- Jyväskylän kaupunki sitoutuu hankinnoissaan kestävien hankintojen periaatteisiin ja pyrkii hyödyntämään mahdollisuuksien mukaan paikallista osaamista ja tietotaitoa hankinnoissa.
- Jyväskylän ammattikorkeakoulu Oy:n pääosakkaana Jyväskylän kaupunki edistää aktiivista ja vastuullista omistajuuspolitiikkaa sekä tunnistaa nykyistä paremmin korkeakoulujen merkityksen Keski-Suomen elinkeinoelämälle, elinvoimalle ja houkuttelevuudelle.
- Kaupungin hallinto hyödyntää mahdollisimman paljon EU-rahoitusta toteuttaakseen parempaa elinvoimaa, työllisyyttä ja hyvinvointia kaupunkilaisille.
- Kaupunki selvittää ja suunnittelee toimintamallin, joka helpottaa työelämän ja opiskelijoiden kohtaamista, ja joka on useimpien toimijoiden käytettävissä.
- Jyväskylän yliopiston osaamista hyödynnetään Keski-Suomen hyvinvointialueen toiminnassa terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi.
- Jyväskylän kaupunki aktiivisesti edistää kansainvälisten osaajien integraatiota Keski-Suomeen.

Sivistys

(Sivistyksen toimiala)

Liikunta ja harrastukset ovat olennainen osa opiskelijan hyvinvointia. Kaikkien julkisten liikuntapalveluiden ja kulttuuripalveluiden hinnoissa tulee huomioida opiskelijat erityisryhmänä. Palveluista ja tapahtumista tulee viestiä aktiivisesti, monikanavaisesti ja saavutettavasti. Jos kaupungin taloutta tasapainotetaan, on huomioitava ensisijaisesti tulopuolen sopeutusratkaisut, jos sopeutustoimet vaarantavat opiskelijoille keskeisiä palveluita.

Jyväskylässä tulee jatkossakin olla tarjolla ulkoliikuntapaikkoja ja sisäliikuntapaikkoja ympäri kaupunkia. Palveluiden kehittämisessä on huomioitava myös se, että ympäristö tukee liikunnallisuutta erillisten liikuntapaikkojen ulkopuolella. Uudelle Hippoksen liikunta-alueelle on turvattava harrasteliikuntamahdollisuudet ja tarjottava opiskelijaystävälliset hinnat.

Jyväskylän on toimittava Kulttuurikaupunki-brändinsä mukaisesti. Opiskelijoiden tarpeet ja toiveet tulee huomioida kulttuuripalveluissa ja niiden kehittämisessä.

Vaikuttamistavoitteita

- Jyväskylän kaupunki tukee laajasti liikunta-, kulttuuri- ja harrastuspalveluiden kehittämistä ja niiden suuntaamista opiskelijoille. Palvelut ovat opiskelijoille edullisia. Saatavilla on laajasti maksuttomia palveluita.
- Kaupunki viestii kattavasti ja selkeästi maksuttomista tapahtumista.
- Kaupunki tukee pieniä liikunta-, kulttuuri- ja harrastetoimijoita taloudellisesti ja tiloja tarjoamalla.
- Jyväskylän liikunta-, kulttuuri- ja harrastuspalvelut toteutetaan saavutettavasti ja esteettömästi.
- Opiskelijoita kuullaan kaupungin liikunta-, kulttuuri- ja harrastuspalveluita kehitettäessä.
- Vapaata kaupunkitilaa aluetta hyödynnetään enemmän antamalla sitä maksutta liikunta- ja kulttuurituottajien käyttöön. Näitä alueita kehitetään entistä paremmin tapahtumien järjestämiseen sopiviksi.

- Asuinympäristöä elävöitetään mahdollistamalla ja tukemalla julkista taidetta ja tapahtumia.
- Kaupunki järjestää uudelle Hippoksen alueelle monitoimitilat myös harrastetoimintaa varten.
- Kaupunki tukee liikunnallisuutta tarjoamalla turvalliset mahdollisuudet liikkua kaikenlaisille liikkujille huomioiden kaupunkilaiset aktiivisista liikkujista heihin, joille kynnyks käyttä olemassa olevia palveluita on vielä liian korkea.
- Kirjastot parantavat akateemisen kurssikirjallisuuden saatavuutta ja lisäävät opiskeluun sopivien tilojen määrää.

Kansainvälisyys

(Kaupungin elinkeino- ja työllisyyspalvelut, sivistyspalvelut, kaupunkirakennepalvelut, konsernihallinto)

Jyväskylän tulee olla kansainvälisesti puoleensa vetävä ja pitovoimainen kaupunki. Jyväskylä panostaa viestintään sekä suomeksi että englanniksi, ilmaisupalveluihin, vapaa-ajan mahdollisuuksiin, kansainvälisten osaajien työkokemuksen kartuttamiseen ja yhdenvertaiseen kuntalaisuuteen. Kaupungin on oltava avoin kohtaamaan ja edistämään kansainvälisten opiskelijoiden toiveita. Kaupunki tukee monikulttuurisen opiskelijaelämän näkyvyyttä kaupungissa. Kaupunki edistää yksityisten yritysten ja kansainvälisten opiskelijoiden rajapinnan poistamista.

Vaikuttamistavoitteita

- Jyväskylän kaupunki kehittää edullista vieraskielistä ja monikulttuurista palvelutarjontaa laajentamalla esimerkiksi tapahtumatuotantoa, kirjastopalveluita ja kansalaisopiston kurssivalikoimaa.
- Kaupunki edistää kansainvälisten opiskelijoiden työllistymismahdollisuuksia yhteistyössä paikallisten yritysten ja korkeakoulujen kanssa esimerkiksi lisäämällä harjoittelupaikkoja ja opintojen aikaisia työpaikkoja. Kaupunki ei edellytä täydellistä suomen kielen osaamista työtehtävissä, joissa se ei ole välttämätöntä.
- Kaupunki lisää suomen kielen oppimisen mahdollisuuksia kotoutuville ja järjestää enemmän opiskeluun ja työelämään suunnattua kielivalmennusta. Kielivalmennuksessa tulee huomioida myös yksilön akateemiset opiskelumahdollisuudet.
- Kansainväliset opiskelijat tunnistetaan omana kohderyhmänään kaupungin ja hyvinvointialueen viestinnässä. Kaupunki ja hyvinvointialue kohdentaa viestintäänsä myös kansainvälisiin opiskelijoihin.

Kestävä kehitys

(Kaupunkirakennepalvelut, elinkeino- ja työllisyyspalvelut, sivistyspalvelut, konsernihallinto)

Voidakseen olla aidosti edelläkävijä Jyväskylän kaupungin tulee tavoitella hiilineutraaliutta, jätteettömyyttä ja globaalisti kestävästä kulutusta kunnianhimoisesti.

Jyväskylän on oltava ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävä kaupunki. Jyväskylän energiantuotannon tulee koostua mahdollisimman suurilta osin uusiutuvasta energiasta. Jyväskylän on oltava eturintamassa kiertotalouden edistämisessä. YK:n kestävä kehityksen tavoitteet (Agenda 2030) tarjoavat hyvän pohjan kestävä kehityksen edistämiseksi kaupungissa.

Vaikuttamistavoitteita

- Kaupunki vähentää tavoitteellisesti päästöjään. Jyväskylä on hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Kaupunki ei investoi mihinkään, joka on ristiriidassa hiilineutraaliustavoitteen kanssa.
- Kaupunki edistää aktiivisesti Agenda 2030 -tavoitteiden saavuttamista. Kaupungin rahoittamien hankkeiden tulee tukea Agenda 2030 -tavoitteita.
- Kaupungin peruskoulujen opetussuunnitelmassa panostetaan erityisesti kestävä elämäntavan omaksumiseen ja ympäristökasvatukseen.
- Jyväskylä luopuu fossiilisten polttoaineiden ja biomassan, kuten turpeen ja puupolttoaineiden, käytöstä energiantuotannossaan.
- Kaupunkilaisille tarjotaan tietoa kierrätyksestä ja sen tärkeydestä kampanjoin sekä tiedotuksen keinoin.
- Jyväskylän kaupungin ruokapalveluissa panostetaan ekologisesti ja ympäristöllisesti kestävä ruokaan suosimalla vegaanista ruokaa. Lisäksi suositaan satokauden mukaisia ja mahdollisuuksien mukaan lähellä tai toissijaisesti muualla Suomessa tuotettuja elintarvikkeita. Hävikkiruuan vähentämisen panostamista jatketaan. Ylijäävä ruoka hyödynnetään mahdollisimman tehokkaasti, vaikka se ei toisi tuloja.
- Aukkaita ja talonyhtiöitä kannustetaan rakentamaan viherkattoja ja tuetaan siinä.

- Kaupunki hankkii omistamiensa rakennusten katoille aurinkopaneeleita.
- Asukkaita ja talonyhtiöitä kannustetaan lisäämään aurinkopaneeleita ja tuetaan siinä.
- Kaupunki torjuu vieraslajien leviämistä. Asukkaita opastetaan valitsemaan pihalleen alueelle sopivia leviämättömiä kasveja ja kannustetaan osallistumaan kitkentätalkoisiin.
- Asukkaita opastetaan huomioimaan pölyttäjät omilla pihoiillaan esimerkiksi valitsemalla pihalleen kasvilajistoa, jossa on mukana runsaasti hyönteisten ravintokasveja ja kannustamalla jättämään pihan osittain luonnontilaiseksi.

Kaupunki- ja aluedemokratia

(Konsernihallinto)

Jyväskylään on luotava rakenteita, joiden avulla voidaan nostaa esimerkiksi nuorten äänestysaktiivisuutta ja vaikuttavuutta kunnan ja hyvinvointialueen toimintaan. Nuoret ja opiskelijat on nähtävä voimavarana, joita on kuunneltava ja kannustettava yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen.

Vaikuttamistavoitteita

- Kaikilla Keski-Suomen korkeakouluilla on jokaisessa kunnassa, jossa niillä on kampuksia, vähintään yhdellä kampuksella äänestyspaikka.
- Kaupungin päätöksenteossa tunnistetaan opiskelijoiden osaaminen. Opiskelijoille tarjotaan jo valmisteluvaiheessa mahdollisuus osallistua kaupungin päätöksentekoon.
- Jyväskylässä ja Keski-Suomessa kehitetään uusia tapoja osallistaa asukkaita demokraattisesti kaupungin ja maakunnan kehittämiseen ja päätöksentekoon muutenkin kuin äänestämisen keinoin.
- Kaupunki viestii aktiivisesti ja monikanavaisesti vaikuttamismahdollisuuksista, kuten kuntalaisaloitteista ja avoimista valmistelukuulemisista.
- Jyväskylässä otetaan laajemmin käyttöön osallistuva budjetointi. Osallistuva budjetointi on avointa. Osallistaminen tavoittaa opiskelijat ja nuoret. Asukkaiden kehittämien projektien toteuttamiseen ohjataan rahaa.
- Ylioppilaskuntien ja opiskelijakuntien asiantuntijuutta hyödynnetään hyvinvointialueen päätöksenteon tukena opiskelijoita koskevissa asioissa.
- Ylioppilaskunnat ja opiskelijakunnat ovat osa hyvinvointialueen kumppaniverkostoa, ja opiskelijaedustus varmistetaan kehittämissryhmissä.
- Keski-Suomen hyvinvointialue huomioi opiskelijat erillisenä ryhmänä, ja heitä kuunnellaan päätöksenteossa.
- Korkeakouluopiskelijat tunnustetaan hyvinvointialueen strategiassa.